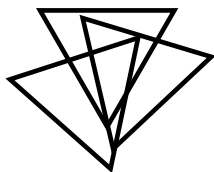

ЉИЉАНА
ЈОВАНОВИЋ

Прича о једном
ЧОВЕКУ и две
ЖЕНЕ

Културни центар Војводине
„Милош Црњански“
Cultural Centre of Vojvodina
„Miloš Crnjanski“

■ Laguna ■

Copyright © 2023 Радмила Јовановић

Copyright © овог издања 2024, ЛАГУНА

Copyright © овог издања 2024, Културни центар Војводине
„Милош Црњански“

Много је оних прича које живот пише док ми изговарамо: Откуд она? Колико ме вараш? Зашто... Како...?! Срећних двоје и несрећних троје... Међутим, једна од ових прича постоји, чини се, одувек. Готово увек се препричава, мењајући само имена главних ликова и приповедачки стил!

Прича о једном човеку и једној жени. И наравно још једној жени...!

ђеној деци и непостојећим кућним љубимцима и, наравно, ограду око њиховог имања офарбала у бело. Ограда је била висока и широка. Да му закљони поглед на све друге жене, лепршаве сукње и косе, а да му некако тако ограђеном не буде тесно. Али он се и од њене фантазије давио и измицао, а онда је преварио. Јана је била млада. Ниска али лепо грађена, добијала је понуде и комплименте на сваком кораку и тако начинила оне који су је одвели од Пеђе. Упорног и манипулативног, примила га је у свој загрљај годинама касније, жељно и предано, као да никада није ни одлазио.

У суседној држави букнуо је рат, људи су остали без живота, домова, посла... Пеђа посао није ни тражио. Како је говорио речима и делима, није подносио да му наређења издају глупљи и неспособнији од њега. Испаде да су сви били такви. Зато је Јана радила два посла, чистила, кувала, прала, пушила... Ништа јој није било тешко. Узела је уштеђевину коју је скупила и новац који је од оца позајмила и дала му сав почетни капитал. Пеђа је тако покренуо сопствени бизнис. Био је сам свој газда. Продоран, неустрашив и сналажљив, брзо је напредовао.

Са успехом је дошао новац. Али осим што нас може извући из једне врсте невоља, готово увек са собом доноси друге. Како је растао број нула на банковном рачуну, тако су расли Пеђин его и Јанин апетит за одећом, обућом, друштвеним статусом...

Почело је са папрено скупим плановима за венчање. Иако су унајмили најбољег организатора, ипак нису могли да следе зацртане датуме, јер се на путу до најсрећнијег дана испречио један непредвиђен и трагичан догађај. Као да је говорио: Није злато све што сија и није свако злато намењено венчаном прстењу. Али ко још чита знакове поред пута, кад се пут чини стабилним и привлачним? Уосталом, ко још чита уопште...?!

Пећин отац је читао, шетао викендом и здраво се хранио радним данима. Па опет није дочекао венчање свог миљеника. Умро је изненада, без болести и помпе. Инфаркт, та господска смрт, одвео га је из овоземаљске стварности. Двадесетосмогодишњи син сазрео је и одрастао преко ноћи. На себе је преузео улогу главе породице. Бринуо је о мајци и брату и са још већом страшћу прионуо на посао. Јер сада је морао да задовољи потребе своје крви и некако надомести губитак који су делили. Јана је била његов ослонац и подршка, није га напуштала ни на минут. Обилазила је и тешила његову мајку. Није јој се могла наћи грешка ни замерка све да сте је двогледом тражили. Тада се Предраг везао за њу нераскидивим ланцима. Ипак, и најјачи ланац има најслабију карику!

Кад је истекло време првобитне туге, одржано је велико свадбено весеље. Много буке, гостију, шампањца, и почео је званични заједнички живот. Кућу из Јаниних снова заменио је стан од триста квадрата у најпрестижнијем насељу Београда. Првих годину дана брачног живота били су идеални

супружници. Онда је срећа крунисана трудноћом. Девет месеци Предраг је испуњавао жеље и прохтеве своје трудне супруге. Брисао сузе, масирао отекле ноге, доносио киселе краставце и чоколадице у свако доба дана и ноћи. А онда је на свет дошла Ања. Као и свака новопечена мајка, Јана је била очарана и заљубљена у своју ћерку. Први пут заменила је центар свог света и пажње и потпуно се посветила беби. Новопечени отац је учествовао, како је умео и колико је могао, у њеном одгајању, некако стидљиво и бојажљиво.

Тако је протекла непуна година, а кад је беба почела да пузи, Предраг је некако отпузао из породичног дома. Онда је почео да се креће све више и брже и ван пословног окружења. Млад, богат и дарежљив представљао је врхунац маште сваке спонзоруше тог времена. Глас о ширини његове руке, којом је обилато чашћавао конобаре, певачице, хостесе па и циганчиће на градском паркингу, брзо је путовао престоничким кафићима, сплавовима и ресторанима.

Жене су га желеле. Мушкарци су му завидели. И они који су му са смешком стезали руку и вирили из његовог дупета, али и они који су о њему ширили ружне трачеве и претили празним речима, џеповима и главама. Пеђа би презриво одмахнуо и као да отреса прашину са рамена настављао у истом смеру, ка успеху и богатству.

Истовремено са његовим процватом, Јана је некако венула. Вишак килограма који је из нехата набацила убијао је свакодневно. Некада лепе, обле

груди, висиле су као да се подсмевају бесаним ноћима које је провела дојећи своје чедо. Са физичким манама дошло је до гашења сексуалне жеље. Скидала се само када је светло угашено. Додири који су некад распламсавали пожуду сада су је притискали стидом и незадовољством. Одлазила је у заједничку постељу као по дужности и казни. А Пеђа је све више и чешће одлазио из куће.

Није намеравао да је вара, али уживао је у флерту. Безопасном, планираном, непланираном, сваком... Испитивао је сопствене границе и новооткривене могућности. Жене су му се бацале пред ноге, прекрштајући и ширећи сопствене. То га је забављало, али не задуго. Тако се увек враћао кући мање-више неупрљан. Жени са којом је могао да прича и да се грли, да дели снове и страхове. Али та иста, његова жена почела је да се мења и то не на добар начин. Бивала је одсутна, незаинтересована. Седела је тик уз њега и држала га за руку, али истовремено је била тако далеко од његовог ентузијазма и планова. Није га Јана одгурнула ни свесно ни намерно. Просто је сматрала да је најлепше године младости потрошила старајући се о њему. Улагала је у њихову будућност у прошлости, у садашњости се није одвајала од детета. У својим раним тридесетим, онда кад жена постаје свесна себе, својих врлина и мана, одлучила је да се посвети себи, за промену. То је била добра одлука. Лоша је била њена површност. Није се

посветила вапају свог унутрашњег бића. Сву пажњу посветила је не тако импресивној спољашности.

Тешко је наћи златну средину, али она је баш застранила бирајући другу крајност. Тако је од девојке са два посла и бригом о домаћинству, мужу и детету, постала млада жена без иједног посла, хобија, занимања... Чак је и бригу о детету препустила бeбиситерки, док је она опсесивно обилазила козметичко-фризерске салоне. Сатима је лежала на столовима налик на хируршке, прикључена на апарате и ласере најновије генерције, који су не баш ефикасно као у рекламама топили килограме и брисали целулит. Онда је своју кожу излагала соларијумским лампама, јер је као и већина гојазних жена решење видела у препланулој боји кожи. Тако је самој себи изгледала уже и дуже. Косу је офарбала у толико светлоплаво да је и на фризерској столици деловала неуредно, јер је пигмент тамносмеђег корена упорно избијао, а Сара Џесика Паркер се још није изборила за фризуру у две боје. Није могла да врати лепоту лицу и телу, јер је душу оставила на ветрометини материјалног богатства, искасапљене сујете и неуморне сумње. Наједном су све жене биле осумњичене и криве, док се не докаже супротно. Продавачице у радњи, комшиница са трећег спрата, масерка која им је једном недељно долазила, јер масажа није луксуз већ здравље, и наравно Пеђина секретарица. Предраг се радо одрекао јутарњег одласка по хлеб, млеко, цигарете и новине. Одлазили су викендом заједно

у набавку, и унајмили још једну средовечну жену да свакодневно доноси намирнице, спрема оброке и мења бибиситерку за време њених испитних рокова. Комшиници је, уз добро јутро, Јана упутила још неколико само њој знаних и помно одабраних речи, тако да је Предрага избегавала у широком луку, ускративши му све оне комплименте на рачун одеће, наочара, фризуре... Масерка је игром случаја добила отказ, а Пеђа стални спа третман у Хајату. Секретарица је отишла на трудничко боловање и Јана је имала утисак да поново држи конце у својим рукама. Заправо, све више је личила на марионету, чији су потези били унапред одређени, али она тога није била свесна. Тако уљуљкана у рутину Пеђиних осмеха и пољубаца навике, није схватала да га све јаче стеже а губи све више.

Волео је он додир свиле и кашмира, узбуђивале су га скупоцене тканине, али не због финоће материјала и ткања већ због чињенице да их је приуштио својој жени, сопственим трудом, радом, сналажљивошћу и наравно утајом пореза. Ипак Cavalli, Prada, Versace и остала имена креатора, реномираних дизајнера, нису била оно што је суштински желео под прстима. Његове јагодице жуделе су за слободом, пространством, могућностима... Желео је да додирне страст, љубав, снагу... Да загрли разумевање и милује нежност. Што се више трудио да заштити дом и породицу које је изградио, то су бедеми тврђаве који су га од среће делили бивали све већи. Коефицијент

интелигенције није му допуштао да мисли како је све у најбољем реду. Јанина пожртвованост из не тако давне прошлости и морални и етички кодекси на којима је одрастао нису му дозвољавали да се окрене јер је постало не баш сјајно. Свилени кинески теписи у њиховом стану били су као створени да се под њих гурне све што је шкрипало и жуљало њихову свакодневицу. Било је то прилагођавање новонасталој ситуацији. Тако је Пеђа жмурио дуго и упорно. А онда је већ навикнут на мекани мрак, сасвим неочекивано и оштро прогледао.

Већ друго лето заредом посао му није дозволио дужи одмор. Зато је користио септембар и Михаљско лето и сваки викенд одлазио на море. Волео је со у ваздуху и јод у плућима, ракове и шкољке на тањиру и шљунак под стопалима. Највише од свега волео је пучину и небо. То блиставо плаветнило дневног светла. Галебов лет налик на пад када се устреми на ловину. Звезде падалице и шаренило ноћних клубова. А онда је у једном таквом и сам пао.

Можда кад га је погледала испод дугих увијених трепавица. Можда кад је сочне, пуне усне извила у искрен осмех. Али највероватније кад је међу гомилом истих ногу утегнутих до пуцања у уске тканине и натакнутих на високе потпетице, дошетала у равним папучицама, лежерним панталонама и краткој памучној мајици, понудила га сунцокретом и дискретно плуцнула љуску. Упознао их је заједнички пријатељ. У локал је ушетала

опуштено, као у своју кућу. Са свима се поздравила са урођеном финоћом и љубазношћу. Али најјачи утисак стварала је пријатност којом је зрачила. Девојка је одисала самопоуздањем, некако непримереним младим годинама које су је додатно красиле.

„Јелена, драго ми је“ „Лепа Јелена?“ „Ма какви, најлепша! Али пријатељи ме зову Лена“, намигнула је и наздравила, а онда одлепршала у ритму музике ка плесном подијуму. Док су разговарали, изгледала је као да му поклања потпуну и сву пажњу. У следећем трену једноставно је нестала. Та непредвидивост њених покрета и потеза, речи и погледа само га је додатно привлачила. И пре него је постао свестан тога, хрлио је њој као комадић метала ка магнету.

Када је следећи пут видео, изгледала је потпуно другачије. Необуздане локне брижљиво је исфенирала, крупне очи и усне дискретно уоквирила. На себи је имала одећу светлих тонова која је истицала њену нежну оскудно препланулу кожу. Иако у другом издању, пленила је истом снагом. Пружила му је руку и упутила поглед *Извини, не сећам се имена...* Причали су лако. Речи су клизиле и налазиле место у идеалној равнотежи разумевања и одушевљења. Њихово упознавање више је личило на препознавање душа које су некада давно заједно путовале кроз време и простор. Овога пута време је пролетело. Погледала је на сат, културно се поздравила и нестала. Пеђа је збуњено и ометен гласном музиком показао на

телефон, јер је било сумануто препуштати случају могућност поновног сусрета. Показала је главом на заједничког пријатеља и прстима дочарала размену бројева, махнула, окренула се и отишла.

Прошли су месеци пре него што је Ранко, који их је упознао, окренуо Јелену и рекао: „Сећаш се оног мог друга, Пеђе из Београда? Звао ме да ти дам његов број...“. Јелена се насмејала и лицем и срцем: „Сећам се!“

Наравно да је у међувремену заборавила тај спорадични сусрет, па опет сетила га се и лакше и брже него што је очекивала, изненадивши саму себе притом. Знала је да га неће позвати прва. Али у мору насртљивих мушкараца који су је опседали, овај поступак је очарао. Говорио је *Мислим, али не госађујем*. Она се одлучила за мислим, дакле, чувам те на дистанци.

Прошло је неколико недеља а онда је заједничка познаница звала, не остављајући простор одбијању, и у току њиховог сусрета саопштила да их Пеђа очекује на кафи, ручку, вечери... Та мала мршава шмизла, тражила је посао и стан у Београду као и већина припростих малограђанки из провинције. Јелени је некако било жао. Мада је била бистра, увек је глупо падала на тужне животне приче. Тако је пристала и отишле су на кафу, продужену, али не са млеком, већ са Пеђом. Као сваки мушкарац са великим М, уживао је у улози спасиоца. Тако је нудио везе и контакте, могућности и остварење снова једне хостесе, по имену Цеца. Ипак, бављење њеним животом за Предрага и Јелену

било је нешто више од хуманости на делу. Било је прилика да се баве заједничким пројектом, проналазе разлог и оправдање за следећи сусрет и продубљивање комуникације, а да притом избегну ситнице као што су питања *Шта ја то радим...?* Ситнице попут гриже савести и преиспитивања сопствених мотива и стремљења. Па опет ситнице чине живот!

Пеђин живот био је поприлично идеалан у то време. Млад, успешан, задовољан. Емотивна колотечина у коју је код куће запао добила је прихватљиву боју, јер је Јелена додала тон који је недостајао. Та нова нијанса освежила га је и лако је бојио своје дане свим нијансама дуге. Још лакше је „фарбао“ Јану, која се одушевљено уљуљкала у привид идеалног брака.

Уосталом, Предраг ништа није згрешио, само је силно желео да пољуби усне друге жене. Ипак није то учинио. Најпре зато што није био сигуран да ли би му та друга жена то допустила. И дуго се питао хоће ли му узвратити пољупцем жеље или уједом одбијања. На саму помисао да би могао изгубити сате са Јеленом, у којима поново дише пуним плућима, удишући њен парфем и шарм, обуздавао је пожуду и задовољавао се причом, ручком, вечером. Никада нису били сами. Она је увек долазила са другарицом или са две. Он је послушно следио њен пример и водио неког од партнера, другара и збуњених очевидаца те нереализоване романсе. А онда је након пола године свакодневног звања, наједном није позвао седам дана.

Најдужих у Јеленином двадесетогодишњем животу. Седам дана у којима није било мира ни радости. Одлазила је редовно на факултет, покушавала да спреми испите, подвлачила скрипте и књиге. Направила је велико чишћење куће, испразнила ормане, па одјурила у шопинг да их поново напуни. Испијала кафе са колегиницама дању и вотке са удварачима ноћу. Али ништа од свега тога није испуњавало празнину руке која не држи телефон са Предраговим именом на екрану. Јеленина најбоља другарица није била из њеног града и патила је за сопственим, као и за мамином кухињом.

У настојању да јој то надокнади, Лена се потрудила да спреми поховану ћуретину и зелену салату са пуно сирћета. Требало је добро загрејати уље. Укључен аспиратор ствара заглашујућу буку, тако Јелена у демонстрацији кулинарских вештина не чује мобилни. Али најбољи пријатељи зато постоје, да виде док ми жмуримо. Видела је Ребека да Лена плеше по леду. Али видела је и њену патњу због претходног момка који је искасапио срце младе девојке. Видела је и празнину, налик на понор, у коју је упала одбијајући сваког мушкараца који би покушао да јој се приближи. Зато јој је донела телефон и угледала најблиставији осмех на целом свету, после кише мутних суза, упрљаних мушком невером.

„Молим“... уље пршти на све стране. „Еј, па где си ти? Шта раадиииш?“, отеже речи да сакрије nelaгoду кривца у свом гласу. „Боље питање је

где си ти?! Spreмам вечеру.“ Јелена искључује аспиратор и покушава да исконтролише накупљени бес, притом. Својим одговором, као и обично, Пеђа олакшава њене намере. „Па ти си стварно девојка за часопис.“ „Не, ја сам више за неки роман. А што ти мислиш да сам за часопис?“ „Па оно као лепота, здравље, мода, кување...“ „И још понешто“ „Ма дај свега, надркани неки часопис.“ Фора јесте била јефтина, али питка и, што је најважније, однела је немир. „А шта радиш сутра?“ Очекујући позив на одавно договорени и сад већ заборављени ручак, Лена је као из топа испалила: „Сутра је субота и не радим апсолутно ништа!“ Али рафал је тек уследио: „Хоћеш онда са мном на приморје? Идемо оно као на продужени викенд. А знам да се ти ионако стално негде шврћкаш. Да се Југославија није распала, скупљали би те од Љубљане до Скопља. Ајде сад скупим најосновније у коферче и идемо. Хоћеш? Молим те!“ „Хоћу!“ А онда смех и његов и њен. Наредних минута само су се смејали. Од олакшања, неверице, од чисте исконске радости. Као два детета која се играју недозвољених игара, али притом толико уживају да једноставно не могу да престану. Дечије игре ипак нису за одрасле људе, али то ће схватити много касније.

Лена није хтела да се одрекне усхићења, нити да Пеђа долази по њу и купује јој авионску карту. Узела је број лета и сама се побринула за све формалности. И ту је направила почетничку грешку. Није му дозволила да се труди и мучи, да се

брине о њој. Само се као привиђење указала на аеродрому у договорено време. Лепа, дотерана и полетна. У авиону је схватила да су заправо први пут сами на истом месту, у исто, погрешно време.

Али није имала воље да се оптерећује тим мислима. Отерала их је као досадне мушице и у току слетања први пут се запитала *Шта саг?* Његово понашање било је уздржано. Мада је знала да га привлачи, није то показивао ни навалентно ни искључиво. Још неколико сати заваравала се другарским путовањем. Отишли су на ручак у ресторан у који је, авај, омиљени мушкарац њеног живота водио од детињства. А укус свог оца Јелена никад није доводила у питање. Тако је Пеђа не слутећи побрао додатне поене у њеним мислима и души.

Пили су вино и појели брдо гамбора и шкољки. Црни рижото и црно вино, иако се по правилу уз морски јеловник пије бело, обојили су им усне и зубе. По правилу, ожењени мушкарци не бришу салветом усне жене која није њихова, облизујући сопствене притом. Без икаквог правила спустио је руку на њено колено и мало изнад на бутину и опак се приближивши прошапутао: „Ајде да на ручимо десерт, види како си мршава. Могла би да поједеш нешто слатко.“ „Нећу, ја сам већ исувише слатка! А ти баш умеш да делиш комплименте, кретену. Боље ми наручи једну горку кафу. Да направим баланс и да се мало отрезним.“ Наручио је кафу и допунио јој чашу вином: „Ко се још трезни на мору? Нисмо зато дошли на овако лепо

место, него да се опијамо. Ово је идеалан амбијент и атмосфера за опијање!“ Куцнула је чашом о његову и свакако пробудила свих пет чула. Шесто је ућуткивала док је оно шапутало *Гошова си. Све са овим човеком измиче твојој контроли...* „Онда, живели! Ја никад нисам била партибрејкер.“ И забава је почела!

Стигли су у хотел. Застала је на рецепцији. Хоће ли је питати ... *Одвојене или заједничка?* Ако то уради, онда није мушкарац каквим га замишља. Није је ништа питао, само је пропустио, узео картице за отварање врата, и предао њихова документа. Бечићи још нису били претворени у град и хотел Маестрал је био најбоље што је јадранска обала имала да понуди. Преобукли су се у купаће костиме и отишли до базена. Јелена је знала да јој бикини стоји савршено и тако се кретала. Све док нису ушли у сауну, где је топла пара није ни загрејала у поређењу са Пеђиним рукама на њеним раменима. Тад је знала да неће још дуго моћи да се опире. Стајала је испод туша кад је обавио дланове око њеног струка и спустио усне на њене. Љубили су се док се вода сливала низ њихова тела, као да спира грех у који су уронили, са истом пријатношћу коју су осећали док су улазили у ђакузи, држали се за руке и прскали балончићима. Сваки додир који су разменили, иако нов и узбудљив, чинио се истовремено тако познатим. Нежност и страст, дивља и ускомешана, смењивале су се потпуно непримерене његовом брачном статусу и њеном васпитању. Па опет,

одлазак у кревет и изгужвана постеља чинили су се јединим могућим, жељеним и апсолутно неизбежним чином.

Започело је као романтична комедија, завршило се као драма у шест чинова. Замало да им се отме и неки трилер. Злочин из страсти, убиство са предумишљајем, убиство из нехата, како год – било је лешева на репертоару. Па опет те ноћи и Јелена и Предраг били су живљи него икад!

Провели су непуних годину дана дружења без иједног физичког контакта, осим руковања. Све што је о њему сазнала Лену је фасцинирало. Она је била жена страсти, тако је све своје наде положила у једино што о њему није знала – какав је љубавник. Ишчекивала је, потајно се радовала могућем разочарању и онда сигурној последичној одлуци да се више неће виђати. А онда су се њене илузије распршиле као морска пена о оближње хриди. Само је чекала да је додирне и узвраћала као да јој од снаге пољупца и вештине вођења љубави живот зависи. Очигледно, преживела је. Тачније, оживела је! Обоје су.

Све што је лепо кратко траје. Али два дана би брзо прошла све и да није ваљало оно чиме су их испунили. На повратку кући, вртела је кроз главу њихове опције и донела реалистичан закључак. Виђаће се повремено, као и досад, само што ће им се понекад омаћи тај фамозни секс. Превидела је један малени детаљ, који ће изродити велике проблеме.

У неким стварима Пеђа је био потпуно не-реалан, посебно када је залубљен. Довезао је до зграде, а на путу до растанка укључио је мобилни, који није престајао да звони. Уредно се јављао. Сви позиви били су пословног карактера. Ништа осим Ленине савести није подсећало на жену и дете, који га тамо негде чекају. Негде далеко, у његовој кући.

„Јебеш ми све, ја сутра да се исфотокопирам у четири примерка опет не бих стигао да обавим све што имам.“ „У четири?“, питала је и не сачекавши одговор пољубила га. И то жељно и предано као да га љуби душом, а не уснама. Затим је отворила врата јер су стајали пред њеном зградом и то је било једино што јој је преостало. „Онда се исфотокопирај у пет примерака па пошаљи и мени један, молим те.“ Насмејала се кратко и изашла брзо, залупивши врата притом.

Пробудило је звоно телефона, и то пре аларма. У нормалној ситуацији јавила би се бесно и откачила саговорника. Али више ништа није било нормално, па ни она. Била је залубљена. Само мало оштријим гласом рекла је: „Спавам“, и закикотала се свежини његовог хумора, на који је уосталом из прве пала. Након предавања села је у оближњи кафић и наручила кафу и цеђену, као обично. Само кафа је имала пунију арому, а наранџа слађи и интензивнији укус. И наранџасту боју као сунце чији су јучерашњи залазак гледали загрљени. Сањарила је гледајући слике свог живота толико другачијег у последња седамдесет два сата кад је

поново позвао. „Ниси на предавању?“ „Како знаш?“ „Па јавила си се на телефон.“ „Шта желиш, осим да ми чујеш глас?“ „Да ти кажем да ме наш пријатељ Ранко звао.“ Непријатност и стид осенчили су Јеленино лице. Звао је и њу, али се није јавила желећи да избегне питања. Зато је сад она питала: „И шта каже?“ „Каже да није лепо да свратимо у Црну Гору, а да му се не јавимо.“ „Па и није. Шта си му рекао?“ „Истину, што говорим кад год је могуће. Да нам је било много лепо и да смо имали јако мало времена. Али да ћемо следећи пут кад дођемо сигурно се јавити.“ „Добро.“

Лена се замислила. Шта би заиста рекла некоме ко је цени и има лепо мишљење о њој? Шта би рекла некоме ко је воли и жели јој све најбоље? Шта ради она са ожењеним човеком? Језа је подишла, али посве другачије од претходне коју је осетила причајући са Пеђом. „Морам да идем. Чућемо се.“ Наставила је да седи и није морала нигде, осим на неко чаробно место, на ком се не чује врисак свих моралних вредности у њој. Никада пре није учинила ништа што се не сме, осим што је побегла са часа, па ни то није успела да сакрије. Лена није подносила осећај кривице и задах греха којим јој је кожа наједном одисала. Принела је надланицу носу и дубоко удахнула. Испод њеног омиљеног гела за туширање и мириса руже и јагоде, избијао је тај отужни, опори смрад који је гушио. Запалила је цигарету, да једним отровом прикрије други. Поглед јој је лутао, а телефон поново zazвонио. Опет Пеђа. Најпре је помислила да му укине по-

жив и угаси телефон, али то је било кукавичко и ружно решење. Јуначки се јавила. „А шта радиш?“ „Исто што и пре десет минута“, насмејао се и, не дозволивши непријатном расположењу које је обузело Јелену да завлада ситуацијом, упитао: „А кад ручаш и где ме водиш, пошто долазим?“ „Где те водим? Не знам“ *А ти мене?* Али није изговорила то кобно питање. *На седмо небо или у њакао*, ипак је чула одговор. „Ајде имаш сат времена да смислиш, зовем те кад стигнем.“

Како се нашла у његовој близини, заборавила је на сваку нелагоду. Јер је гледао, миловао и љубио на најпријатнији могући начин. Што је још важније, много је засмејавао. Али било је и оно најважније. Од њега није морала да крије ништа! Он је већ знао да су били заједно. Није Предраг више био само њен љубавник. Постао је њен саучесник у том страшном злочину, љубави!

После ручка инсистирао је да попију кафу, тамо где она то обично чини. И одвела га је у Модену. Знала је да није у питању разгледање кафеића и ресторана. Хтео је да провери, а услови му нису дозвољавали да је пита има ли дечка. Зато је одлучио да провери. Чак је предложио да оду заједно на њен факултет, али то му већ није допустила. Као и обично, сати су брзо прошли а минути исцурели, кроз песак времена. „Време је да кренемо, рекла бих.“ „Јеси ти увек у праву или то само кад си са мном?“ „Ја сам увек иста, осим што сам са тобом мало боље расположена“, рекла је то весело, али насмејала се тужно. Тугу са њених

усана обрисао је пољупцем. Сели су у кола, да је одбаци кући, кад је испустио нимало мужеван звук налик на јаук. „Шта ти је?“ „Пишки ми се“, рекао је и неодољиво подсетио на дечачића. Лена није одолела и прекрила му је лице пољупцима. „Ајде вози. Водим те кући да пишкиш и да попијемо још једну кафу.“ „Ммммм може.“ „Реци ми нешто што не знам.“ „Ти се мени баш јако, јако допадаш.“ „Рекла сам, нешто што не знам.“ Држао је волан једном руком и другом јој снажно стегнуо шаку: „Волим те“. „Е сад...“ „Стварно.“ „И ја тебе“, рекла је и умрла од стида. Не од њега и признања осећања, већ од саме себе. Као да је тиме што је изрекла наглас та емоција постала још већа и наглашенија. Присутна и видљива. Бола је као прст у око, само пријатније. Као вода, кад под њом отворимо очи. Најпре је мало непријатно, а онда се дужица навикне и видимо један сасвим нови свет. „А колико ме волиш?“, овај човек баш нема меру и не зна за границе. „Довољно“, рекла је грубље него што је желела. А онда се сажалила и покајнички објаснила: „Заправо, с обзиром на услове... Превише!“ Онда су се љубили дуго и страствено. Онако истински. „Жао ми је али ова зграда нема лифт, мораћеш пешке, а није најпријатније за пуну бешику.“ Откључала је и пропустила га. „Право низ ходник, па лево.“ Пеђа се збуњено вратио, али бар у томе није био изузетак у Ленином животу. Сви су се ишчуђавали њеном огромном, прелепо намештеном стану. „Па са ким живиш ти?“ „Сама“, рекла је недужно. „Дај не зезај,

отварај плакаре, где кријеш те студенте?“ „Ја за сад кријем само тебе.“ „Па ја сам онда срећан човек.“ *Јеси ли заиста? И шта сам онда ја... несрећна жена?* Али ујела се за усну, па је Предраг ујео ту исту усну. Као да се никад пре и није љубила, као дете које је досад било у луна парку или, боље рећи, на сеоском вашару, а сад је ни мање ни више, у Дизниленду! Ето тако је осећала додире његових усана и руку. Али то би и преживела. Оно што није могла да преживи били су додири којима јој је миловао душу и цепао срце наживо. А она је у томе уживала...

Испратила га је до врата. Није прошло ни пет минута, а он је позвао. *Како ти ради?* Неко други би већ постао досадан за њен укус. Свако други би јој већ угрозио слободу. Али он то није могао да уради. Био је забаван. Духовит и занимљив, паметан и довитљив. Био је... ожењен...

Што га је више анализирао, то је са већом сигурношћу схватала да за њен укус тај човек заправо нема мана. Ништа му не фали! Једино има вишка, жену и ћерку.

Била је то чињеница која јој је била позната, али није је осетила нити доживела, још увек. Имала је утисак да њен мушкарац просто живи у другом граду и пуно ради. Као да је то било све што их раздваја, тачније, даје јој довољно личног простора и времена. Баш онако како јој одговара. Све што јој не одговара доћи ће касније...

Љубав и кашаљ се не могу сакрити, а заиста је покушала. Ни срећа се не може сакрити. Лена је

у најранијем детињству осетила љубомору, завист и злобу. Знала је да када си много срећан, они који то нису често своје проблеме запостављају, покушавајући да створе твоје. Зато је колико је могла крила свој осмех. Ипак очи су јој се смејале. Кожа јој се радовала, коса певушила неке веселе ноте... као да је плесала у ритму најлепше Оде радости, компоноване само за њу!

Није много прошло, а колеге са факса почеле су да шапућу иза њених леђа. Није се освртала. Они блискији а самим тим и слободнији, окупили су се једне среде и најхрабрији међу њима питао је: „А тај твој тип има жену?“ „Ако њега не занима његова жена, не занима ни мене. Изгледа си ти понајвише заинтересован.“ Насмејала се ни цинично ни злурадо и продужила својим путем. Из амфитеатра изашла је са још ширим осмехом и поносно уздигнуте главе. Био је то испит где је највећа оцена претежно била осмица. Сваке преступне, неко би добио десетку. Иако је година имала триста шездесет пет дана, Лена је ипак обогатила свој индекс том преступном оценом. *Мора да је илашила*, чуће коментар, месецима касније. Није се освртала... Журила је јер су већ месецима сваки викенд путовали негде. Што ближе километрима, и што даље мислима и осећањима...

Јана је све то време била у прилици да се бави својим изгледом, што је и учинила. Повратила је девојачку килажу, а са њом је добила самопоуздање које у последње време није имала. То задовољство које поново витка жена има приликом куповине нове одеће тешко је поредити са било чим. Одећа је, наравно, била потписана најскупљим именима и презименима, а што је још важније, стајала јој је перфектно! Тако дотерана, нашминкана и брижљиво негована, ходала је улицом као да јој припада. Сваки плочник, свака мала и велика радост и сваки уздах који је мушкарцима отимала. Зато је једна жена, њена блиска другарица, одлучила да јој бар нешто од свега тога одузме. Најпре тај понос којим је сијала, ту сигурност којом је зрачила... *Како је њако сигурна, њако њто мисли да се добро угала? Е ња њоказаћу јој да није... а ни њта друто баш и није њостњила... Замисли гење, свака њењнаестњооди њакиња њрешком може да ња добије...* Ипак та иста своје још није добила...

„Јао, драга, што ти је лепа та блуза“ „Је л’ ти се свиђа? Позајмићу ти је кад будеш хтела, само врати ми је неопрану, па ћу ја да је средим. То

су оне компликоване тканине, захтевају посебан третман.“ *Даћу ја теби шрејман.* „Кад си купила? Док је Пеђа био на послу... или на путу? Он бре нешто много путује у последње време.“ „Одувек је пуно путовао. Такав му посао. Увози па продаје, па извози... Еј, ако ти се много свиђа, идемо да купимо и теби овакву, само у другој боји, да не идемо кô будале.“ Јана несебично цвркуће. Али злосрећница не посустаје лако. „Може, баш си злато. Али ајде да прво попијемо кафу.“ „Ајде, пала сам с ногу.“ „Па да, шопинг страшно замара.“ „Могу ти рећи, цркла сам а све ми глупо да кажем.“ „Молим те, шта ти глупо? Заслужила си ти, све то.“

Конобар прима поруџбину, а Јана страшан ударац посред лица. „Него у поверењу нешто да ти кажем. Сећаш се оног Јанка што сам изашла са њим пар пута?“ „Аха, је л' било нешто коначно, конкретно? Време вам је више да се уозбиљите.“ „Ма јок, он је бре тако, фаца за провод и забаву. Увек зна шта се где, и код кога дешава. Тако ме звао прошли понедељак и каже ми да је видео Пеђу на аеродрому.“ „Да, да, ишао је за Франкфурт. Треба да добије неку франшизу, па гања...“ „И није био сам.“ „Знам, Бошко га је водио, то су неки његови партнери или конкуренти, шта му га знам.“ „Каже лепа нека млада девојка, са њим.“ „Можда је преводилац?“, пита Јана, а да не зна никога. Дацу, судбину, наду...? „Све се бојим. Слушај, драга, је бих то на твом месту ипак проверила.“ „Ма бежи тамо, Пеђа не зна немачки, сигурно пре-

водилац.“ „Ја сам ти рекла, па ти како хоћеш.“ Јана хоће да се овај разговор не одвија, али Даца неће да престане. „Мислим тако је Тања прошла са оним њеним. На крају је оставио...“ „Како тако? Пеђа и ја нисмо ни на каквом крају, више смо на почетку...“ „Мани се ти почетка, после сто година забављања и неколико година брака...“ „Мани се ти мог брака!“

Стварно је хтела да издржи и ништа не покаже, да као дама попије своје пиће, и оде кући. Али претерала је. И то њена другарица. Шта ли тек остали људи мисле и говоре? Дрхтавим рукама вади новчаницу довољну за све што су пиле и богат бакшиш, и излеће из ресторана. Ветар дува и прашина јој улази у очи. Руком протрља трепавице да истера прљавштину, у тренутку кад прилази ауту, а онда у ретровизору угледа трагове маскаре на својим образима. Црне сузе издаје и бол у најмрачнијим бојама сливају јој се низ лице. Окрене кључ и у месту даје гас. Та бука јој треба да не чује своје мисли. Ипак оне се промаљају од мозга до срца, као зубато сунце у децембарско јутро, а тек је април... Такве мисли, зубате какве јесу, не греју, али обасјавају и она гледа, а презире све што види. Као кад није имала кућну помоћницу, па такво исто сунце уђе кроз прозоре и обасја праšину по столу и намештају.

Откад се дружи са Дацом, последњих пет година, Пеђа и она су јој нашли три посла, четири момка, два стана... Њеној мами обезбедили здравствено осигурање, брату бескаматни кредит, баби редовну

исплату пензије. Шта су онда погрешили? Зашто их онда мрзи, ако ништа нису? Не, не мрзи она њих. Већ њу! Чекај, полако, ниси ни проверила, што одмах падаш у ватру? Смири се, полако. Попиј мало воде. Отвара росу, која јој стоји у ауту. Млака је и бљутава, ипак, одговара јој. Можда је једноставно била жедна а да то није схватила. Пије у великим гутљајима и полако осећа да јој је лакше. Зато што је задовољила своју потребу, које чак није ни била свесна. Поново даје гас, али овај пут отпушта квачило и лагано клизне у градску саобраћајну гужву. Пред зградом је ухвати црвено. Гледа у семафор али у њему види црвене усне једне Вишње из четвртог а, која каже: „Пеђа те у суботу преварио са неком дроцом. Штета што ниси била. Супер журка а ни клопа није била лоша. Маторци остали цео викенд. Лудило!“ И лудило опет долази по своје. Жедно као Јана малопре.

Пеђа журним кораком излази из фирме. У ваздуху се осећа долазак пролећа и њему је топло. Још осећа мирис Јеленине косе, расуте по његовом рамену, док слепоочницу прислања на друго његово раме. Та девојка му је потпуно закупила срце али није главу. Размишља о царини, оном дркацији инспектору који чека свој део и Бошку, који га чека већ двадесет минута. Тако замишљен паркира свој нови ауто и улази у објекат. На вратима се судара са женском особом, која одушевљено цичи: „Пеле човече, па добро где си ти нестао? Ко те то крије од мене? Јао, јао, батине ћеш добити и то од једне мршаве жене.“ „Немој, Цецо, ви мршаве сте жилаве. Биће болно. Јаооо.“ „Даћу ти ја...“ „Тоба се и плашим, али обећавам кафу. Само извини, сад журим, чека ме.“ „Ма види, молим те, кафу. Треба да зовем другарицу и моју и твоју па да добијем ручак. Или сад више волите оброке удвоје? Како год, мене сте запоставили.“ Пеђа хоће да каже: *Тебе смо зайослили*, али зна да би му Лена кењала, па оћути. „Зваћу те.“ Седа за сто извињавајући се онолико. Бошко се помирљиво осмехује и прелазе на посао. Таман кад су

постигли договор, напoкoн пaли цигaрeту и узимa чивaс дa нaздрaви, кaд њeгoв друг и кoлeгa кaжe: „Мoгли смo нa тeнис у субoту, пa дa зoвeмo oнe Тaјлaнђaнкe зa мaсaжy.“ „Види, Тaјлaнђaнкe нe вoлим ни нa Тaјлaндy, свe и aкo нудe нaјбoљу зaвршницy. Дa мe пoгрeшнo нe схвaтиш. A и нeћy бити ту.“ „Схвaтaм jа свe. Oпeт oнa мaлa?“ „Мaлa jе oтпpиликe твoјe висинe.“ „Кoликo oнo имa? Сeдaмнaeст гoдинa?“ „Двaдeсeт јeднy, пунoлeтнa пo свим стaндaрдимa.“ Пeђa знa дa Јeлeнy мoрa дa склaњa oд љубoмoрe свoјe жeнe, aли jош увeк нe знa дa му други мушкaрци зaвидe нa њoј, нимaлo сyптилнo и лaскaвo. Тeшкo jе нaћи дoбрy жeнy, aли идeалнy љубaвницy jе гoтoвo нeмoгућe имaти. Идeалнe дeвoјкe нe пpистaју нa ту улoгy. Ипaк, њeмy jе тo пoшлo зa рyкoм. Бoшкo, кoји jе oстaо бeз свoјe сyпpугe, двa викeндa нaкoн рaзвoдa, свoјy дeвoјкy зaтичe у пpевaри, дoк њeгoвoм кaртицoм плaћa цeмпeр свoм нoвoм типy. Oд тaд мрзи Пeђy. Зaтo штo имa љубaв јeднe фeнoмeнaлнe жeнe кoјa му jе рoдилa дeтe и зaљубљeнy пaжњy другe, кoјa jе гoтoвo и сaмa дeтe. И тo лeпo и зaбaвнo.

„Хoћeмo у сaунy?“, мoждa тo и нијe лoшa идeјa. Бoшкo жeли дa oсeти дa нeкo бринe o њeмy, дa види извeштaчeни oсмeх рaдницe зa пyлтoм дoк му пpужa пeшкир и пaпучe. Дa му пaрa ућe у свe пoрe и oчистити oтрoвe кoјe jе у сeбe унeo. Дoк знoј oрoшaвa кoжy, зaјeднo сa тeлeсним oтрoвимa из Бoшкa избијaјy и мeнтaлни. „Знaчи тaкo ћeш дoк тe Јaнa нe пpовaли или дoк ти мaлa нe дa шyткaртy?“ „Штa тe бoли дyпe? Шaлим сe, aли aјдe

да искулирамо. Мислим баш и нису неки усло-
ви за разговор а ни тема ми се не допада.“ Знам,
мајмуне. Теби се не допада ништа што ти не диже
ејо или курац. Е ја добићеш ти своје. Више среће нејо
јамети и у послу и у љубави и у животи. Може му
се. Много је он узлећео у својим тридесетим. Зато је
Пеђа у својим четрдесетим одлучио да му покаже
како изгледа кад ти се не може. Наравно ни то
заправо није могао! Мада је увек лакше покварити
него поправити, разрушити него изградити, потро-
шити него зарадити и тако унедоглед...

Предраг се чувао непријатеља, али није при-
јатеља, и ту је починио кобну грешку, тек прву у
низу. Ипак, још увек је балансирао некако. Кад је
откачио Бошка, позвао је Лену и одвезао се кући.
Планирао је да легне и одспава, али Јана га је до-
чекала онако како, срећом, одавно није. Љута и
уплакана. Помињала је Франкфурт и прошли ви-
кенд. И преводиоца у женском роду. И њему ни-
шта није улазило у главу која је почињала да пуца,
иако није био склон главобољама. Пољубио је са
намером да је умири и оде да легне. Ипак, она
није престајала. Брисао јој је сузе, кад осети како
му љутито откопчава дугме по дугме кошуље. Па
добро, тренутно није одушевљен због тога, али шта
сад...? Водили су љубав бесно и страсно. Умирена
оргазмом који јој је протресао цело тело, Јана се
склупчала крај њега и заспала. Пеђа је утонуо у
бол уместо у сан, некако издржљив и умирујући.
Тако је остао да лежи поред своје жене и чврсто
склопио очи. Волео је Јану још увек. Знао је то

својим телом и умом. Ипак, душом је припадао другој. Пеђа није живео по стереотипу брак само на папиру, не! Он се спонтано удаљавао од Јане, сразмерно приближавању Јелени. Али и само размишљање о свему што му се догађало сметало је његовом хедонизму и егоизму, зато је радије размишљао о путањи која је за два дана чекала да је пређе, и то водећи за руку најбољу девојку, која му је неким чудом припала, без обзира на све.

Помршени конци ратног разарања ометали су ваздушни саобраћај, па су Предраг и Лена слетели у Тиват. До Дубровника их је одвезао Пеђин пријатељ. На граници су им отварали кофере. Јелена не подноси да јој неко претура по стварима. Ипак стрпљиво показује комад по комад интимног рубља. Док цариник црвени, она се надмено осмехује, и кофер и гепек се затварају и они настављају пут. Како би избегли будуће потенцијалне непријатности, узимају рентакар, за вожњу по лепој нашој, пардон, њиховој.

Кренули су ка Сплиту. Уместо уобичајена два, три дана, овај пут су имали седам. За седам дана Бог је створио свет. За ових седам дана Пеђа је створио илузију њиховог света. Јелена је гладно гутала све што је он сервирао и халапљиво појела сваку деликатесну неизговорену, али подразумевајућу лаж, иако је имала крајње слаб желудац. Имала је и здрав разум, а ипак је болесно поверовала да имају све време света пред њима а не тек покоји украдени дан, одмор, сат...

Лена је одрасла деведесетих, слушајући приче о земљи која нестаје, о братству и јединству док бомбе падају и меци се испаљују. О маминој тетки којој је у Зеници живот спасила муслиманка, па иако су јој мужа убили муслимани, Сафету воли више од рођене сестре. Сад док пролазе Хрватском, размишља како недалеко од ње живи њен ујак Драган. Слабо га се сећа, али памти радост која је обузимала кад год би дошао доносећи највећи букет цвећа њеној мајци и прегршт играчака и чоколада брату и њој. Како су се играли сатима. Никад није журио да седне за сто и прича са одраслима, поклањао је неизмерну пажњу најмлађима, а она сада не сме да га позове... *Шта бих му рекла? Ујо, њу сам са једним човеком којој многи волим, али што није мој момак заправо, јер он има жену и дете. Он је испуњење мојих снова али није мој... Ња немој, молим те, рећи мами да си ме видео!* Из размишљања је у стварност враћа конобар који доноси каву и крух, иако је лепо тражила кафу и рекла да не жели хлеб. Пећа за разлику од ње не придаје пажњу детаљима, или то макар не показује. Његова пажња је усмерена ка њој. Намешта јој прслук, склања косу и непослушни прамен са лица, диви се архитектури и углачаном камену древног Дубровника. Живи тренутак, овде и сада, без мисли о заједничкој прошлости и сопственој будућности. Тренутно је апсолутно срећан човек. Настављају пут. Стају у колони, јер браћа Хрвати журећи ка Европској унији срећују цесте и наплаћују добро цестарину. Уместо да троше

живце јер су заробљени у саобраћајном колапсу, њих двоје се љубе и троше хемију која међу њима распламсава узбудљива осећања. Не усуђују се да воде љубав на предњем седишту изнајмљеног аута, јер би казна за кршење јавног реда и мира била превисока, али једва одолевају жељи. Не знајући како да обузда додире и руке, Лена пали цигарету, прибегава типичном решењу једног пушача. И други пушач јој се придружује. „Ово није цигарета после, него уместо секса, али ипак прија.“ „Па човек мора да нађе утеху.“ „Слаба утеха, моја Лено.“ „Онда је угаси.“ „Угаси ти мене пошто си ме упалила на најјаче.“ Смеју се...

Кад су напokon стигли у Сплит, Лена је била толико уморна да је једва чекала да се истушира и легне. Али Пеђа је разбудио пољупцима. Пешкиром и уснама, скупљао је капи воде са њеног наог тела. Након целим путем жељеног секса, поново су се истуширали и обукли. Овога пута обоје су добили снагу за обилазак и апетит за вечеру. Сместили су се у леп ресторан, у ком није било провокација, само врхунска љубазност, услуга и храна. Још једна предрасуда је разбијена пред Јелениним очима. Толико је слушала о злогласном Сплиту, загриженим усташама и мржњи према Србима, али наишла је на љубазне осмехе, учтиве комплименте и одушевљене погледе. Уосталом, увек је слушала све најгоре и о улози коју је самој себи доделила. Није је бирала али је прихватила. Зашто доврага није лепо уписала глуму, па се ту држала професионализма прихватајући